

Om Byggkvalitetutvalget

Mariann Jodis Blomli,
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

FG-Sprinklerkonferansen 2020, 12. mars 2020

Jeg skal snakke om

- Ansvar og roller - departement (KMD) og direktorat (DiBK)
- Byggkvalitetutvalgets anbefalinger
- Prosessen videre

Statsforvaltningen – statens utøvende makt

R5, Akersgata 59, Oslo

Foto: Chris Nyborg (2013)

- Statsministerens kontor
- Departementene
- Underliggende virksomheter

KMD

- Bolig- og bygningspolitiske mål
 - *Sikre, miljøvennlige og tilgjengelige boliger og bygg*
 - *Forutsigbare regler som gir effektiv ressursbruk i byggeprosessen*
- Statsråden har det konstitusjonelle og politiske ansvaret for DiBK
- Styrer på mål gjennom tildelingsbrev, styringsmøter mv.
- Ansvar for plan- og bygningsloven
- **Fastsetter TEK**

DiBK

- Samfunnsoppdrag
 - *Bidra til at det på en effektiv måte bygges sikre, miljøvennlige og tilgjengelige boliger og bygg*
- Tilsynsmyndighet for byggevaremarkedet, heis mv
- Sentral godkjenningssordning
- Gi faglige råd til departementet
- Veiledning regelverk
- Digitalisering
- **Utredde TEK**

Byggkvalitetutvalget

2020

Foto: KMD

Mandatet

Plan- og bygningsloven har et sett av virkemidler som skal bidra til forsvarlig byggkvalitet – sentral godkjenning, erklæring av ansvarsrett i byggesak, uavhengig kontroll, tilsyn og sanksjoner.

Kortversjon

"utvalget skal gi innspill til hvordan sikre forsvarlig byggkvalitet og kvalifiserte og seriøse aktører i næringen"

- Hva bør være myndighetsoppgaver?
- Hva bør næringen selv ha ansvar for?

Hvem gjelder byggesaksreglene for?

- Kommunene – behandler over 80 000 byggesaker i året
- Bygge- og anleggsnæringen
 - 75 000 foretak
 - 250 000 sysselsatte
 - 500 milliarder kroner i årlige investeringer

Utvalgets vurdering

- For mange og alvorlige byggfeil
- Betydelig innslag av arbeidslivskriminalitet
- Dagens regelverk er tungrodd og byråkratisk
- Store ressurser går med til å følge regler som dels er overflødige og dels virker mot sin hensikt

2020

Hovedkonklusjon

Det er nødvendig med et enklere system, der kvalitet og seriøsitet i større grad blir fortrinn for næringen

Tydelig plassering av ansvar for at reglene etterleveres

- I dag har mange i byggeprosjektet ansvar overfor det offentlige
- Gir uklare ansvarsforhold, reglene kan misforstås eller omgås
- Ingen tar helhetsansvar, ansvarspulverisering

Anbefaling

- Plassere ansvaret entydig hos tiltakshaver
- Fjerne ansvarsrettssystemet

En kompetent næring

- I dag skal foretakene erklære at de er kvalifiserte til jobben
- Kvalifikasjonskravene og Sentral godkjenning gir falsk trygghet

Anbefaling

- Knytte kvalifikasjonskrav til person og ikke foretak
- Generelle krav på kritiske områder
- Særskilte krav etter lokal vurdering
- Avvikle Sentral godkjenning
- Videreutvikle andre virkemidler, herunder bransjens egne

Effektiv kontroll og økt oppdagelsesrisiko

- Mye dokumentkontroll, få byggeplassbesøk
- Kommunene begrenset tilgang på ressurser

Anbefaling

- Klarere arbeidsdeling mellom kommuner og uavhengig kontrollør
- Økt bruk av digitale systemer
- Risikobaserte kontrollmetoder
- Flere byggeplassbesøk (sammen med andre myndigheter)

Byggskadeforsikring - bolig

- Boligkjøper bærer en betydelig risiko for byggfeil
- Dagens forbrukervern er for dårlig, og gir ikke riktige incitamenten til næringen

Anbefaling

- Obligatorisk byggskadeforsikring for boliger
- Etablere byggskaderegister over forsikrede boligprosjekter
 - Enklere å velge seriøse aktører
 - Name and shame

Veien videre

- Byggkvalitetutvalgets rapport er på høring – frist 2. juni
- Departementet inviterer til innspillmøter under høringen
- Omfattende forslag og flere av anbefalinger må utredes nærmere
- Forslagene innebærer både lov- og forskriftsendringer

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet